

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАУКОВО-ДОВІДКОВОГО ВИДАННЯ “КОРОНАЦІЯ СЛОВА” В НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНИ

Микола Жулинський

У вересні ц. р. побачив світ новий довідник, який може зацікавити філологів і не тільки [Коронація слова. Науково-довідкове видання на відзначення 20-річчя Міжнародного літературного конкурсу “Коронація слова” 2000 – 2020. – Київ: “Світ Успіху”, 2019. – 496 с.]. Книжка великого подарункового формату, складається із сімнадцяти розділів, які, зокрема, репрезентують номінації конкурсу (“Романи”, “Кіносценарії”, “П’єси”, “Пісенна лірика”, “Молода Коронація”), різноманітні напрями досліджень і промоції українськ ої літ ера т ури (“Воскресіння Розстріляного Відродження”, “Гранд Коронація”, “Золотий письменник України”), спогади учасників (Володимир Панченко, Галина Вдовиченко,

Тарас Федюк, Олексій Власов), лауреатів, переможців (біографії митців, бліц-інтерв'ю), а також наукову рецепцію (Софія Філоненко, Тетяна Вірченко, Роман Козлов, Світлана Підпригора, Віктор Разживін та ін.). Докладно описано історію “Коронації слова” у вступному розділі від засновників проекту – меценатів Тетяни та Юрія Логушів. Зокрема, ідеться про мету й завдання, які ставили перед собою організатори. Подружжя Логушів у вельми непростий час 1990-х років узяло на себе складну місію: оновити канон української літератури, наповнити її новими жанрами, а відтак і творити нову українську естраду й сучасний кінематограф. “Тріумфом українського слова” назвав конкурс акад. Микола Жулинський в оглядовій статті, яка відкриває книжку. Видання прикрашають численні фотоматеріали, біографічні довідки письменників, митців, кінорежисерів, театральних діячів, причетних до конкурсу. Книжка стала своєрідним підсумком того, чим жив цей культурний захід упродовж 20 років; вона вийшла вельми місткою, розмаїтою, з багатьма розділами й ілюстраціями і стане справжнім подарунком для поціновувачів української літератури, а також для симпатиків та шанувальників “Коронації”.

29 жовтня ц. р. в Національному музеї літератури України відбулася презентація цього видання. До гостей і учасників заходу звернулася *Галина Сорока*, директорка музею, яка привітала меценатів – організаторів конкурсу з ювілеєм, окреслила значення такого мистецького дійства для сучасного літературного процесу й історії письменства загалом. *Тетяна Логуш*, співзасновниця “Коронації слова” та ідейна натхненниця всіх конкурсних проектів, зазначила, що коронаційні плани незмінні: відкривати нові таланти, сприяти популяризації українського слова в усіх його проявах – у художньому, сценічному, пісенному й кіновимірі. “Коронація слова” – це третя хвиля української літератури”, – саме до такої метафори вдався директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України *Микола Жулинський*, незмінний член редколегії конкурсу, що стояв біля його витоків. Промовець зауважив, що подружжя Тетяни та Юрія Логушів, дбаючи про розвиток української культури, узяло на себе місію, яку, по суті, мала виконувати держава. Завдяки конкурсу відбулося становлення україномовної масової культури в Україні з виразним патріотичним наповненням, звуження сфер іншомовного контенту тощо.

Тетяна Логуш, Анатолій Матвійчук

Неоніла Струк, генеральна директорка видавництва “Світ Успіху”, у якому вийшло друком презентоване видання, зосібна зазначила, що книжка з’явилася завдяки співпраці Українського культурного фонду, видавництва “Світ Успіху” та “Коронації слова”, а сам проект був реалізований у рамках програми УКФ “Знакові події для української культури”. Частину накладу буде передано до навчальних закладів, бібліотек, громадських і культурних організацій, загальноосвітніх шкіл. Водночас текст книжки поступово викладатиметься на сайті “Коронації слова”.

У заході взяли участь лауреати конкурсу в різних номінаціях, багаторічні члени журі, друзі проекту, які допомагали й допомагають утілювати його здобутки, зокрема ставити п’єси, екранізувати книжки, працювати з кіносценаріями, відібраними за рішенням експертів тощо. Виступали переможці “Коронації слова” *Анатолій Матвійчук*, *Оксана Радушинська*, *Ігор Негреску*, *Марина Смілянець*, *Тетяна Белімова*, скульптор – автор статуетки *Ілля Поп’юк*, науковці *Тетяна Вірченко*, *Роман Козлов*, запрошені гості – театральний режисер *Віталій Кіно*, скрипалька *Ольга Безносюк* та ін. Співак, поет і композитор *А. Матвійчук* виконав баладу “Маленька людина”, народжену завдяки “Коронації”; письменниця *О. Радушинська* зачитала вірші, з якими вона не лише здобула перемогу на конкурсі, а й неодноразово виступала перед військовими на східному фронті в межах волонтерського проекту “Творча сотня “Рух до перемоги””; директор центру мистецтв “Новий український театр” *В. Кіно* репрезентував мініатюру за п’єсою “Методи виховання малих засранців” *М. Смілянчик*; було показано тизери художніх фільмів, що постали завдяки “Коронації”; викладачі Київського університету імені Бориса Грінченка *Т. Вірченко* та *Р. Козлов* окреслили жанрове розмаїття та культурну синергію мистецьких відкриттів проекту.

Усі промовці згадували своє знайомство з конкурсом, окреслювали вплив, який він справив на їхнє життя. Також усі були однакостайні в тому, що завдяки “Коронації слова” українська література постала в новій якості, а національна культура осучаснилася, заявила про себе в усіх сферах. Ішлося насамперед про народження національного бестселеру (“Чорний Ворон” *В. Шкляра*, “Червоний” *А. Кокотюхи*, “Село не люди” *Люко Дашвар*, “Століття Якова” *В. Лиса*), про ґатунки масової літератури (“Мексиканські хроніки” *М. Кідрука*, “Гонихмарник” *Дари Корній*, “Гудзик” *Ірен Роздобудько*). Також згадували про досягнення вітчизняного кінематографа, який збагатився коронаційними кіносценаріями (фільми “Будинок “Слово”, “Гніздо горлиці”), театру, естради. Упродовж існування конкурсу було розглянуто більше 80 тис. рукописів, відзначено

преміями понад 2 тис. переможців, майже 200 осіб стали лауреатами I, II та III премій; було засновано нові напрями – “Грант “Коронація”, спецвідзнака “Золотий письменник України”; за премійованими на конкурсі кіносценаріями було знято 47 кінокартин.

Вечір минув у дружній, теплій атмосфері. Т. Логуш завершила презентацію видання словами Юрія Мушкетика про “Коронацію слова”: “Я трішки ожив, бо зрозумів, що є нова українська література. Це перелом. Прочитав книжки, не все сприймаю, але література є”. Ці думки прозвучали своєрідним підсумком тому, що вже звершено, і дороговказом на майбутнє.

Отримано 31 жовтня 2019 р.

*Т. Б.
м. Київ*